

Pedagogisch Beleidsplan

Beleidsdocument: ·

2.2 Pedagogisch Beleidsplan

Proceseigenaar: ·

MKO

Datum: ·

2021-05

Versie:

Definitief

Bijbehorende documenten:

2.2.a -2.2.g Werkplannen per locatie

Doel van het document:

Vaststelling kader van het omgaan met kinderen in de kinderopvang

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Pedagogische visie	4
1.1 Interactie met de kinderen	5
1.2.1 Babygroep	5
1.2.2 Verticale groep	
1.2.3 Peutergroep	
1.3 Peuterclub	6
1.4 BSO	6
1.5 Voor- en vroegschoolse educatie	
1.5.1 VVE 16 uren aanpak	
1.6 Samen om het kind	7
Hoofdstuk 2 Pedagogische doelen	8
2.1 Het bieden van emotionele veiligheid	8
2.2 Het bevorderen van de persoonlijke competenties	9
2.3 Het bevorderen van de sociale competenties	9
2.4 Overdragen van algemeen aanvaarde waarden en normen	10
Hoofdstuk 3 Diversen	11
3.1 Werkwijze, beroepskracht kind ratio, stam- en basisgroepen	11
3.1.1 Dagopvang	12
3.1.2 Peuterclub	13
3.1.3 Buitenschoolse opvang	13
3.1.4 Voorschoolse opvang	15
3.2 Hoe wij kinderen laten wennen	15
3.3 Activiteiten waarbij kinderen de stam- of basisgroep verlaten	15
3.4 Samenvoegen van groepen	16
3.5 Hoe pedagogisch medewerkers in hun werk door anderen ondersteund worden	16
3.5.1 Stagiaires	17
3.5.2 Vrijwilligers	17
3.6 Achterwacht	17
3.7 Vierogenprincipe	18
3.8 Het volgen van de ontwikkeling van kinderen	18
3.9 Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling	19
Hoofdstuk 4 Samenwerken met ouders	20
Hoofdstuk 5 Evaluatie en bijstelling	21

Voorwoord

Samen, om het kind.

Kinderen hebben de toekomst. Wat zou het mooi zijn als alle kinderen de kans krijgen om op te groeien tot volwassenen die in staat zijn om goed voor zichzelf te zorgen en zich ook verantwoordelijk voelen voor anderen en de samenleving als geheel. Daar leveren wij graag onze bijdrage aan.

SKV biedt meer dan alleen opvang en verzorging. We leren kinderen dat ze deel uit maken van een groep, zonder daarbij de eigen identiteit van ieder kind uit het oog te verliezen. We stimuleren kinderen om hun eigenheid te ontwikkelen door ze creatieve uitdagingen aan te bieden. We dragen bij aan het ontwikkelen van hun sociale vaardigheden. Dat doen we bijvoorbeeld door ze te leren rekening te houden met anderen door samen met ze te spelen, anderen te helpen en aan te moedigen. Aan de emotionele ontwikkeling dragen we bij door plezier met de kinderen te maken, ze te troosten als ze verdrietig zijn en ze te laten zien dat een keertje boos zijn best mag.

We bereiden kinderen voor op hun toekomstige rol als volwassene in de samenleving. De belangen van de kinderen stellen wij voorop. Dat kunnen en willen we niet alleen doen. Ook wij zijn deel van de samenleving en werken daarom graag samen met andere organisaties die er zijn voor kinderen en gezinnen. In Vianen staan wij samen, met ouders en onze samenwerkingspartners, om het kind.

Vianen, juli 2019

Inleiding

Het pedagogisch beleid bepaalt hoe wij omgaan met kinderen. Conform de Wet Kinderopvang stellen wij eisen aan de pedagogische kwaliteit van kinderopvang.

Het pedagogisch beleid is de basis van ons handelen.

- *Een basis om met kinderen om te gaan.*
- *Een basis om consequent en helder naar kinderen te zijn.*
- *Een basis om elkaar aan te spreken, zodat we allemaal conform het pedagogisch beleid werken.*

Het pedagogisch beleid vormt ook de basis voor andere beleidsterreinen. Zo zijn het personeels-, accommodatie- en plaatsingsbeleid geënt op uitgangspunten van het pedagogisch beleid.

Het pedagogisch beleid bestaat uit twee delen: een algemeen deel en een werkplan per locatie. In het algemene deel worden de randvoorwaarden van het pedagogisch handelen beschreven. Het werkplan beschrijft de praktische uitvoering van het pedagogisch beleid op die locatie.

Het managementteam stelt het algemene deel van het pedagogisch beleid vast. Onze Oudercommissie geeft advies op grond van het adviesrecht. Elke 3 jaar actualiseren wij het algemene deel van het pedagogisch beleid.

Het team en de manager van iedere locatie stellen de werkplannen vast. Actualisering van de werkplannen vindt jaarlijks plaats.

Als basis voor het pedagogisch beleid hebben wij o.a. gebruik gemaakt van het boek "Pedagogisch kader kindercentra", geschreven door Elly Singer en Loes Kleerekoper en de NCKO Kwaliteitsmonitor.

1. Pedagogische visie.

De Wet Kinderopvang stelt dat kinderopvang 4 pedagogische doelen heeft:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bevorderen van de persoonlijke competenties
- Het bevorderen van de sociale competenties
- Het overdragen van algemeen aanvaarde waarden en normen

SKV biedt kinderen een veilige en vertrouwde omgeving. Een gevoel van veiligheid is de basisvoorwaarde voor ontwikkeling: kinderen onderzoeken, ontdekken, leren en ontwikkelen zich pas als ze zich veilig voelen. Onze pedagogisch medewerkers besteden dus veel aandacht aan dit gevoel van emotionele veiligheid van kinderen. Ons streven is dat kinderen hun groep als een 'tweede thuis' ervaren.

Kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang zijn een verrijking voor kinderen. We bieden kinderen een omgeving die de ontwikkeling van de persoonlijke en de sociale competenties van kinderen stimuleert. Kinderen komen in onze kindercentra met andere kinderen, volwassenen, materialen, activiteiten en situaties in aanraking dan thuis. Hun wereld wordt daardoor groter, hun zelfredzaamheid neemt toe en ze leren deel uit te maken van een groep.

Ieder kind krijgt de tijd en de ruimte om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen. We streven ernaar dat ieder kind de kans krijgt om zich maximaal te ontplooien. We volgen en registreren de ontwikkeling van ieder kind met behulp van een kind volgsysteem. De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind minimaal een keer per jaar met de ouders.

De groepsruimtes nodigen uit tot spelen en leren. De groepsruimtes zijn ingedeeld in hoeken, waardoor kinderen veel verschillende spel- en leerervaringen opdoen. Een kind kan in de groepsruimte alleen of met andere kinderen spelen.

De buitenruimte biedt andere spel- en leerervaringen dan de binnenruimte. Kinderen ontwikkelen buiten dan ook weer andere persoonlijke en sociale competenties. Buiten speelt een kind bij voorbeeld vaak wat meer buiten het directe zicht van de pedagogisch medewerker waardoor het een gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen ontwikkelt. De pedagogisch medewerker is ook niet meteen in de buurt als er een conflict ontstaat, waardoor kinderen leren onderlinge conflicten zelf op te lossen. SKV vindt het belangrijk kinderen kennis te laten maken met natuur en kinderen te leren respectvol met planten en dieren om te gaan. De buitenruimte biedt kinderen daartoe de gelegenheid.

Onze pedagogisch medewerkers behandelen ieder kind met respect. Ze leren de kinderen om respectvol om te gaan met en zich mee verantwoordelijk te voelen voor de andere kinderen, de medewerkers, de materialen, de groepsruimte en de buitenruimte.

Kinderen ontwikkelen zich voor een belangrijk deel door interactie:

- Interactie tussen het kind en andere kinderen
- Interactie tussen het kind en de opvoeder (ouder en pedagogisch medewerker)
- Interactie tussen het kind en de omgeving

De kwaliteit van de interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers is van groot belang. Door goede interactievaardigheden stimuleren pedagogisch medewerkers de kinderen in hun persoonlijke en sociale competenties. Kinderen kijken bovendien 'de kunst af' bij de volwassenen om hen heen en als de pedagogisch medewerkers open en respectvol communiceren, leren de kinderen dat ook.

Wij hechten veel waarde aan de kwaliteit van de interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers. Om deze kwaliteit continu te verbeteren worden alle medewerkers hierin door de pedagogisch coach ondersteund door middel van Video Interactie Begeleiding.

1.1 Interactie met de kinderen

Kinderen nemen de hele dag initiatieven om te communiceren met de kinderen en volwassenen om hen heen. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers deze initiatieven herkennen en werkelijk 'ontvangen'. Een kind voelt zich dan begrepen. Een kind dat zich gehoord en gezien weet, voelt zich emotioneel veilig. Als een kind zich emotioneel veilig voelt, neemt het meer initiatieven om zich te ontwikkelen. Vertrouwen in jezelf en vertrouwen in de ander is de basis om je te kunnen ontwikkelen.

Als kinderen vertrouwen hebben in zichzelf, nemen ze van nature initiatieven om zich te ontwikkelen en ontwikkelen ze persoonlijke competenties. Gezien en gewaardeerd worden in wat je gemaakt hebt of in wat je kunt, geeft zelfvertrouwen en nodigt uit om verder te ontdekken. Kinderen leren zo vertrouwen op hun eigen kracht en vermogen. Ze voelen een veilige basis om keuzes te maken, dingen zelfstandig te doen en te leren van de dingen die misgaan.

Vertrouwen in jezelf vormt ook de basis voor vertrouwen in anderen en het ontwikkelen van sociale competenties: vriendschappen aangaan, hulp vragen en geven, je verplaatsen in de gevoelens van anderen, samen plezier maken, kunnen delen en op je beurt wachten. Door aandacht te besteden aan de interactie tussen kinderen maken de pedagogisch medewerkers de kinderen sociaal attent en sociaalvaardig.

Kinderen leren regels, normen en waarden in de omgang met de volwassenen om hen heen. De pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld door de regels, normen en waarden voor te leven. Ze belonen gewenst gedrag en geven uitleg aan een kind dat ongewenst gedrag vertoont waarom dit gedrag ongewenst is. Ze bieden het kind alternatief (positief) gedrag.

De pedagogisch coach maakt regelmatig filmopnames op de groep. Deze opnames worden door middel van micro analyse bekeken en besproken. Relevante momenten worden stilgezet zodat de interactie tussen het kind en de pedagogisch medewerker goed zichtbaar wordt. Door de opnames wordt de interactie objectief waarneembaar en bespreekbaar. De pedagogisch medewerker leert de initiatieven van kinderen en succesvolle interactiemomenten (beter) herkennen en kan deze daarna verder uitbouwen.

Coaching per medewerker vindt 3 keer per jaar plaats. De pedagogisch coach analyseert vooraf de gemaakte beelden en heeft hier een gesprek over met de medewerker. Voor ieder gesprek staat een half uur, indien blijkt dat een medewerker behoefte heeft aan meer coaching worden deze uren uitgebreid.

1.2 Dagopvang

Op 5 locaties met meerdere dagopvanggroepen, worden de kinderen zowel in verticale als in horizontale groepen ingedeeld. De babygroep (0-2 jaar), de peutergroep (2-4 jaar) en verticale groep (0-4 jaar).

De (stam-)groepen zijn naar leeftijd ingedeeld, om zo goed te kunnen inspelen op de ontwikkelingsbehoefte van ieder kind. Voor de verticale groepen geldt dat we streven naar meerdere gezamenlijke activiteiten (denk aan thema's, buitenspel) waarbij met name de oudere kinderen in contact kunnen komen met leeftijdsgenootjes.

1.2.1 Babygroep

De babygroep is voor kinderen van 0 tot 2 jaar. Door met leeftijdsgerichte groepen te werken is er meer tijd en aandacht voor kinderen in de belangrijke eerste 2 levensjaren. Binnen SKV werken wij met het concept 'Baby Beleving', dit houdt in dat de ruimte waarin de baby's zich begeven rustig en prikkelarm is met rustige tinten, aromatherapie en gedempte verlichting. Er is aandacht voor 'baby gebarentaal', babymuziek en ontdekmaterialen. Alle babygroepen hebben een eigen babytuin, waar zij in alle rust kunnen spelen. Pedagogisch medewerkers zitten veel tussen de kinderen op de grond, waardoor ze toegankelijk zijn voor de kinderen.

Alle pedagogisch medewerkers die met baby's werken worden specifiek geschoold. Naast de inzet van een pedagogisch coach die hen via VIB begeleidt, wordt van de pedagogisch medewerker verwacht dat zij certificaten behaald voor de modules die gericht zijn op werken met baby's.

1.2.2 Verticale groep

Een verticale groep is er voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Een groep bestemd voor zowel baby's, als dreumesen en peuters. Dreumesen hebben veel behoefte aan doen en herhalen, ze beginnen te praten en willen alles benoemen wat ze zien, horen en voelen. Ze bewegen veel en imiteren graag. Op een verticale groep wordt naast het concept 'Babybeleving' als 'Peuterpower' gewerkt met het concept 'Drentel Dreumes', dreumesen krijgen de ruimte om te kunnen bewegen, de groep is uitdagend met allerlei wegkruiphoeken, mogelijkheden tot klimmen en klauteren en uitdagend speelgoed. Het hoge meubilair is vervangen door lage tafeltjes en stoeltjes. Kinderen hebben zo meer bewegingsvrijheid, en doordat alles op ooghoogte gebeurt leren kinderen meer van elkaar. Dreumesen zijn motorisch volop in beweging daarom is er veel aandacht voor vrijspel, muziek, dansen en bewegen en wordt er minimaal een uur buiten gespeeld. De ruimte is zo ingedeeld dat baby's zich, zonder dat zij gestoord worden door dreumesen, kunnen ontwikkelen in de grondbox. Daarnaast biedt de ruimte verschillende speelhoeken met voldoende uitdagend materiaal voor peuters.

1.2.3 Peutergroep

Kinderen die 2 jaar oud zijn stromen van de babygroep door naar de peutergroep. Hier werken we naast Drentel Dreumes ook met het concept Peuter Power! Peuters zijn leergierig. Ze zijn op zoek naar uitdaging en maken gretig gebruik van mogelijkheden en kansen om de wereld om hen heen te begrijpen en vorm te geven. Peuters reageren enthousiast op activiteiten die hun leergierigheid en nieuwsgierigheid

prikkelen. Peuters leren van de pedagogisch medewerkers op de groep, maar ze leren vooral ook veel van elkaar. Peuters zoeken elkaar echt op om samen te spelen. In een peutergroep krijgen ze volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten en van en met elkaar te leren. De pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan die afgestemd zijn op hun leeftijd en ontwikkelingsfase. Tijdens kringmomenten wordt Boekenbeer erbij gehaald, kinderen zingen liederen in de kring en er zijn uitdagende huishoeken. Door middel van het gebruik van handpoppen wordt de dagindeling besproken, kinderen bereiden zich op deze manier spelenderwijs voor op de basisschool. Een kinderdagverblijf is geen school en dat willen we ook zo houden. Lekker spelen, ontdekken en ervaren blijft in alles voorop staan.

1.3 Peuterclub

De Peuterclub is per 1-1-2021 van maandag tot vrijdag geopend van 8.30 tot 12.30 uur. De Peuterclublocaties zijn geopend tijdens de schoolweken. In de schoolvakanties zijn de Peuterclubs gesloten. Ook voor de Peuterclubs geldt dat hier gewerkt wordt met het concept 'Peuter Power'.

SKV heeft verschillende Peuterclubs (voorheen peuterspeelzaal) in Everdingen, Hagestein, Vianen (KC Werelds, Parkschool, Kruiemel) en Zijderveld. Hier mogen kinderen van 2-4 jaar komen spelen. SKV streeft ernaar dat alle pedagogisch medewerkers die op de peuterclub werken tenminste module 1 en 2 van de Piramide-opleiding hebben gevolgd en afgerond, dan wel starten met scholing. Alle medewerkers beheersen niveau 3F op de onderdelen Spreken en Lezen.

1.4 BSO

De BSO is er voor kinderen van 4 tot 13 jaar. Binnen de BSO wordt gewerkt met het concept 'Bruisend BSO'. Kinderen die naar de BSO komen kiezen bij SKV waar ze zelf zin in hebben. Dit houdt in dat kinderen keuze hebben uit activiteiten op verschillende gebieden als kunst, sport, natuur, cultuur en techniek. Ook worden er sportclinics georganiseerd en worden kinderen gestimuleerd om buiten te spelen. In de vakantie is er meer tijd om er op uit te trekken en hebben kinderen de keuze om deel te nemen aan een uitdagend programma.

1.5 Voor- en Vroegschoolse Educatie

Op alle dagopvanggroepen wordt gewerkt met Piramide, een methode voor Vroeg- en Voorschoolse Educatie. Het doel van dit programma is het bieden van een veilige omgeving, een positief educatief klimaat en het optimaliseren van de ontwikkeling van kinderen. Dit programma stimuleert op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door kinderen vroeg te stimuleren in hun ontwikkeling wordt een basis gelegd voor succes op school en in het verdere zelfstandige leven als volwassene.

De groepsruimtes van alle groepen zijn ingericht als een rijke speelomgeving waarin kinderen in hun spel steeds nieuwe leerervaringen op kunnen doen. De pedagogisch medewerker biedt daarnaast - gestructureerd rond bepaalde thema's - een uitgebalanceerd geheel van activiteiten aan dat aansluit bij de ervarings- en belangstellings sfeer van jonge kinderen. Spelenderwijs komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod.

In de babygroepen bieden wij de VVE-activiteiten spelenderwijs aan. In de peuterclub, de verticale groep (2-4-jarigen) en de peutergroep bieden wij de VVE-activiteiten planmatig en gestructureerd aan. De VVE-activiteiten zijn geïntegreerd in het dagritme op de groep. Dit biedt eindeloos veel kansen voor taal-rijke leermomenten: ook bij het verschonen, het samen eten en spelen krijgen kinderen immers taal aangeboden en ontwikkelen ze persoonlijke en sociale competenties.

Ouders krijgen informatie over het VVE-aanbod van de pedagogisch medewerkers. Door ouders bij de overdracht te vertellen en te laten zien wat hun kind die dag heeft gedaan, worden zij betrokken bij de activiteiten en gestimuleerd om thuis voort te borduren op hetgeen op de groep is aangeboden. Uit onderzoek blijkt dat de effectiviteit van VVE daardoor toeneemt.

Op de peuterclubs Werelds en Parkschool en op de peutergroep Parkschool kunnen kinderen instromen met een VVE-indicatie. Dit zijn kinderen met een dreigende taal- of ontwikkelachterstand. De indicering wordt uitgevoerd door het consultatiebureau. Kinderen van niet werkende ouders kunnen terecht op een van de 2 peuterclubs en werkende of studerende ouders van een VVE kind brengt zijn of haar kind dan naar de peutergroep.

Kinderen met een VVE-indicatie volgen hetzelfde programma als de andere peuters. Indien nodig krijgen zij extra taal aangeboden door middel van 'tutoring'. De pedagogisch medewerker neemt dan een individueel kind of een klein groepje kinderen bij zich en biedt extra taalactiviteiten aan. Hierdoor leert het kind de (Nederlandse) taal beter begrijpen en beheersen. We streven ernaar dat het kind zonder of met een zo klein mogelijke taalachterstand naar de basisschool gaat. De kans op een succesvolle schoolcarrière wordt hierdoor sterk vergroot.

1.5.1 VVE 16 uursaanpak

De overheid heeft besloten om de wettelijke tien uur voorschoolse educatie die per week aangeboden wordt aan peuters met een risico op een onderwijsachterstand uit te breiden naar een aanbod van 16 uur per week voor doelgroep-peuters tussen de 2 en 4 jaar oud. Voor SKV geldt dat wij dit met ingang van 1 januari 2021 hebben ingevoerd. De bedoelde 16 uur VVE per week is door het rijk ingezet om de ontwikkelingsachterstanden bij doelgroep-peuters te verminderen. Daarom worden in de VVE ontwikkelprogramma's slaap- en rusttijden niet meegenomen.

SKV kiest voor een kwaliteitsimpuls voor zowel de geregistreerde als de reguliere peuterclubs en gaat de tijden verruimen. Ook op de reguliere peuterclubs gaat SKV meer tijd besteden aan het ontwikkelingsgericht werken. De hoeveelheid uren die er nu op een ochtend beschikbaar zijn, bieden daarvoor onvoldoende gelegenheid. SKV vindt het belangrijk om samen te eten omdat ook tijdens zo'n maaltijd gewerkt kan worden aan verschillende ontwikkelingsdoelen. Te denken valt aan bijvoorbeeld de sociaal emotionele, motorische en cognitieve ontwikkeling.

Alle Peuterclubs zijn 40 weken open van 8.30 tot 12.30 uur. Kinderen met een VVE indicatie komen 4 ochtenden per week naar een van de geregistreerde peuterclubs en voldoen op die manier aan de 16 uren regeling.

1.6 Samen om het kind

SKV ziet zichzelf als onderdeel van een netwerk om het kind heen. SKV met haar eigen unieke expertise op het gebied van de opvang, opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen, zoekt actief de samenwerking met verschillende partijen in en om Vianen om zo samen verantwoordelijkheid te dragen voor een breed aanbod ten bate van alle kinderen en hun ouders in Vianen.

2. Pedagogische doelen

In onze pedagogische visie benoemen wij vier pedagogische doelen. Deze doelen worden in de paragrafen 3.1 tot en met 3.4 nader uitgewerkt.

2.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Kinderen ontwikkelen zich als ze zich emotioneel veilig voelen. Een kind ontwikkelt een basaal gevoel van veiligheid als het merkt dat de groepsleiding oog heeft voor de initiatieven die het kind neemt en daar goed op reageert. Daardoor voelt een kind zich begrepen en geaccepteerd.

We besteden veel aandacht aan het creëren van een vertrouwensband met de kinderen. Kinderen moeten op de pedagogisch medewerkers kunnen rekenen. Een pedagogisch medewerker neemt de tijd voor een kind: speelt mee, verzorgt, knuffelt, troost. De pedagogisch medewerker kijkt en luistert naar de signalen van het kind (sensitief) en stemt het handelen daarop af (responsief).

Mats heeft de laatste tijd wat meer moeite om afscheid van zijn moeder te nemen als hij wordt gebracht. De mentor van Mats bespreekt dit met zijn ouders. Ze spreken af dat de mentor consequent degene is die Mats 's morgens overneemt van zijn ouders en dat ze hem wat extra ondersteuning geeft om tot spel te komen. Dit geeft Mats wat extra emotionele veiligheid waardoor hij hopelijk wat makkelijker afscheid kan nemen.

Ieder kind heeft een eigen mentor. De mentor voert het intakegesprek met de ouders en deelt de informatie uit het gesprek met haar collega's. De pedagogisch medewerkers kunnen hierdoor goed aansluiten bij de behoeftes en gewoontes van het kind. De mentor is voor het kind de vertrouwde volwassene bij wie het terecht kan als het dat nodig heeft. De mentor is voor de ouders het eerste aanspreekpunt. Op de BSO is de mentor het eerste aanspreekpunt voor het kind.

Marleen heeft op school ruzie gehad met haar beste vriendin. De pedagogisch medewerker ziet dat ze verdrietig uit school komt. Aan tafel gaat ze even naast Marleen zitten en ze vraagt hoe het op school was. Marleen vertelt wat er is gebeurd. Als ze er even over gepraat hebben, drinkt Marleen opgelucht haar limonade op en gaat spelen.

Kinderen worden opgevangen in hun eigen stamgroep (KDV/PC) of basisgroep (BSO). Iedere stam- of basisgroep heeft een vast team van medewerkers. Er wordt gewerkt met een vast dagritme. Allemaal zaken die de emotionele veiligheid van kinderen bevorderen.

Bij het bieden van emotionele veiligheid hebben we speciale aandacht voor baby's. Vooral baby's tot zes maanden zijn erg gevoelig voor prikkels. Te veel prikkels kunnen stress veroorzaken bij de baby en stress kan een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van de hersenen. Een sensitieve pedagogisch medewerker voorkomt stress door rust en warme aandacht te bieden. Zij/hij signaleert mogelijke signalen van stress bij de baby en reageert daar adequaat op zodat mogelijke stress zo snel mogelijk wordt weggenomen. Pedagogisch medewerkers benoemen bijvoorbeeld van tevoren alles wat ze gaan doen om een schrikreactie (stress) bij een baby te voorkomen. Ze benoemen emoties en gedachten die de baby zelf nog niet kan verwoorden. Het voeden en verzorgen van de baby's gebeurt met rust en aandacht.

2.2 Het bevorderen van de persoonlijke competenties

Kinderopvang is een verrijking voor het kind. Kinderopvang levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind. We prikkelen en stimuleren kinderen in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties:

- Emotionele competenties
- Motorische en zintuiglijke competenties
- Communicatieve competenties
- Cognitieve competenties
- Creatieve competenties

We bieden een breed scala aan activiteiten aan om de kinderen te helpen hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. We maken hierbij o.a. gebruik van het VVE-programma Piramide. Piramide werkt met thema's. Bij deze thema's horen allerlei activiteiten die de verschillende ontwikkelingsgebieden stimuleren.

Op de groep staat het thema Lente centraal. De kinderen gaan naar de winkel om bloembolletjes te kopen. Ze beschilderen een aardewerken potje, doen er aarde in en planten een bolletje. Iedere middag kijken ze samen of er al een bloem uit komt. Ze geven hun bolletje water en zijn trots als ze uiteindelijk een mooie narcis mee naar huis kunnen nemen.

We creëren ontwikkelingskansen door activiteiten aan te bieden maar spelen ook in op dingen die de kinderen zelf aandragen. In de werkplannen is uitgewerkt hoe wij dit in de praktijk ten uitvoer brengen.

Op de groep staat het thema Vervoer centraal. Drie dreumesen zetten stoeltjes achter elkaar en spelen dat ze op vakantie gaan. De pedagogisch medewerker gaat erbij zitten en vraagt waar de reis naar toe gaat. Ze initieert een gesprek over verschillende manieren van op vakantie gaan: met de auto, met het vliegtuig of op de fiets. Samen maken ze motorgeluiden en bewegen ze als een vliegtuig.

Soms heeft een kind moeite met bepaalde situaties of ontwikkelgebieden (bijvoorbeeld een nieuwe situatie, een nieuwe vaardigheid, een ander kind). We bieden het kind op zo'n moment emotionele veiligheid ('geeft niet, probeer het nog maar een keer, zal ik je helpen?') en stimuleren het kind tegelijkertijd om te gaan met de moeilijke situatie of om bepaalde ontwikkelingsstappen te zetten. We geven het kind vertrouwen dat hij/zij het kan en helpen waar het kind het zelf nog niet kan. Op deze manier ondersteunt de pedagogisch medewerker het kind in zijn ontwikkeling.

2.3 Het bevorderen van de sociale competenties

SKV wil bijdragen aan een samenleving waarin ieder kind en iedere volwassene tot zijn recht komt en zich deel voelt van een groter geheel waar hij mee verantwoordelijkheid voor draagt. Wij vinden dat kinderen verantwoordelijk zijn voor zichzelf maar ook voor de andere kinderen in de groep en voor de groep als geheel. Dat gevoel van verantwoordelijkheid komt niet vanzelf, dat moeten kinderen ontwikkelen. We spreken kinderen niet alleen aan als uniek individu, maar ook als lid van de groep. De pedagogisch medewerkers hebben in deze een voorbeeldfunctie.

Vanwege de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van de jongste kinderen treden de pedagogisch medewerkers op als hun “ambassadeur”. Zij signaleren een verbaasde blik of angstige reactie en verwoorden deze naar de andere kinderen. Op deze manier leren de kleintjes om hun emoties te verwoorden en leren de oudere kinderen om rekening te houden met de kleintjes.

Tom wil op de bank klimmen. Sarah zit er al. Tom duwt tegen Sarah aan omdat hij op haar plekje wil zitten. Sarah schrikt en gaat huilen. De pedagogisch medewerker gaat ernaartoe. Ze wijst Tom er op dat Sarah huilt omdat ze is geschrokken. Ze zegt dat hij aan Sarah moet vragen of ze wil opschuiven. Tom vraagt: ‘Mag ik daar zitten?’ Sarah vindt het goed en Tom gaat op de bank zitten. De pedagogisch medewerker geeft Sarah een aai over haar hoofd en steekt haar duim op naar Tom.

Het stimuleren van een positief zelfbeeld is belangrijk bij het ontwikkelen van sociale competenties. We benaderen kinderen positief en stimuleren hen zichzelf te zijn. We geven hun het gevoel dat ze belangrijk zijn. Vanuit een positief zelfbeeld durft een kind op te komen voor zichzelf.

We stimuleren kinderen op te komen voor hun eigen mening, vriendschappen te sluiten en om keuzes te maken waar ze mee willen spelen en met wie. We leren kinderen om begrip te hebben en te tonen voor anderen, zich in te leven in anderen en om ieder in zijn waarde laten. We zijn allemaal verschillend en ieder kind mag zijn wie hij of zij is.

Samen plezier maken versterkt de vertrouwensband tussen kinderen onderling en tussen pedagogisch medewerker en kinderen. Leren en ontwikkelen worden daardoor positief gestimuleerd.

Door het accent op de groep te leggen creëren we een klimaat van saamhorigheid waar ieder kind waardering krijgt, het recht heeft om zichzelf te zijn en er vanzelfsprekend bij hoort. We stimuleren gewenst (positief) gedrag, door positief gedrag zichtbaar en hoorbaar te waarderen. Een kind dat bijvoorbeeld een ander kind helpt bij het maken van een puzzel, krijgt hiervoor een complimentje van de pedagogisch medewerker. Kinderen voelen zich daardoor gewaardeerd in positief gedrag. Ze gaan dit gedrag daarom herhalen en zo is en blijft de sfeer in de groep positief.

Alle kinderen zijn buiten aan het spelen. De 4-jarige Masha struikelt en valt. De 9-jarige Ashraf ziet het gebeuren en loopt meteen naar haar toe. Hij helpt haar voorzichtig overeind, klopt het zand van haar knieën en vraagt of het weer gaat. Masha knikt ja. Ashraf loopt weer door. De pedagogisch medewerker loopt naar hem toe en zegt: ‘Lief van je Ashraf. Dankjewel.’

2.4 Overdragen van algemeen aanvaarde waarden en normen

Kinderen zijn onderdeel van onze samenleving. Iedere samenleving heeft waarden en normen die wij als volwassenen doorgeven aan onze kinderen. Door onze opvoeding maken kinderen zich deze waarden en normen eigen.

Onze samenleving is een democratische samenleving. De beste voorbereiding op het leven in een democratische samenleving is het leren samenleven in een groep. In een groep leren we de kinderen ‘spelenderwijs’ democratische waarden als: samen delen, elkaar helpen, samen conflicten oplossen. Ze leren omgaan met verschillen, rekening houden met elkaar en goede manieren. Kinderen die zich op jonge leeftijd democratische waarden en normen eigen hebben gemaakt, dragen als volwassene bij aan

een samenleving waarin mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. We leren kinderen om te gaan met 'diversiteit': ieder mens is anders en dat is prima en zelfs leuk. Diversiteit zit in kleine dingen zoals: Thomas houdt van appelstroop en Sarah houdt van hagelslag. Het zit ook in 'grote dingen' als de ene mama draagt een hoofddoek, de andere mama niet. We leren kinderen om respect te hebben voor elkaar en voor ieders eigenheid. De pedagogisch medewerkers zijn daarin het goede voorbeeld doordat zij respectvol met ieder kind, collega en ouder omgaan.

De pedagogisch medewerker heeft verschillende kleuren nagellak meegenomen. Veel van de meiden in de groep willen graag hun nagels lakken. Bjorn wil ook gelakte nagels. Een van de meiden zegt snibbig dat dat alleen voor meisjes is. De pedagogisch medewerker grijpt in: 'iedereen die het leuk vindt, mag meedoen. Het maakt niks uit of je een jongen of een meisje bent.'

De regels op de groep zijn een uitwerking van bepaalde waarden en normen. Zo wordt de waarde 'samen delen' vertaald in de regel: "We mogen om de beurt op de fiets". De waarde 'respect' wordt vertaald in de regel: "Ik vraag het netjes als ik ook op de fiets wil".

We leren kinderen om respectvol om te gaan met elkaar en met hun omgeving. We leren ze op te ruimen en zuinig om te springen met speelgoed en materialen. We leren kinderen respectvol om te gaan met de natuur en alles wat leeft.

In de herfst zijn er veel spinnen in de heg te vinden. Een aantal dreumesen staat bij de heg. Ze zien een spin op de grond kruipen. Een van de dreumesen wil erop trappen. De pedagogisch medewerker houdt zijn voet tegen en zegt: 'We maken de spin niet dood. De spin wil graag leven. Zullen we eens kijken waar hij naar toe gaat?'

3. Diversen

3.1 Werkwijze, beroepskracht kind ratio, stam- en basisgroepen

SKV heeft 5 locaties voor dagopvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, 5 peuterclubs voor kinderen van 2-4 jaar en 7 locaties voor buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar.

Kinderen worden altijd opgevangen in de eigen vaste stam- of basisgroep. Naast deze vaste groep mag een kind incidenteel opgevangen worden in een andere groep. Hiervoor moeten ouders van tevoren schriftelijk toestemming hebben gegeven. Tijdens het intakegesprek wordt dit met de ouders besproken en worden de afspraken vastgelegd op een toestemmingsformulier.

Ouders kunnen incidentele extra opvang afnemen. Deze extra opvang vindt altijd plaats op de eigen stam- of basisgroep. Als er op de eigen groep geen plaats is en de ouder wil toch extra opvang voor het kind, dan geldt voor de BSO dat het kind op een andere groep, binnen de eigen locatie, opgevangen kan worden. Dit gebeurt alleen als de ouder daar van tevoren schriftelijk toestemming voor heeft gegeven.

Op alle groepen werken wij met een vaste dagindeling. Dit biedt de kinderen structuur en duidelijkheid en daarmee een gevoel van emotionele veiligheid. Gedurende de dag zijn er gezamenlijke groepsmomenten (bijvoorbeeld samen eten), groepsactiviteiten en is er ruimte voor vrij spel.

Iedere stamgroep heeft een vast team van pedagogisch medewerkers. Bij ziekte en tijdens vakanties worden invallers ingezet. Iedere locatie heeft vaste invallers. Zij worden als eerste ingezet bij ziekte of vakantie van collega's. Pas als de vaste invallers niet inzetbaar zijn, worden invallers van andere locaties ingezet.

3.1.1. Werkwijze Dagopvang

KC Werelds heeft 3 horizontale stamgroepen. Een babygroep voor maximaal 12 kinderen (met 3 pedagogisch medewerkers) van 0 tot 2. Een verticale groep voor maximaal 16 kinderen (met 4 pedagogisch medewerkers) van 0 tot 4 jaar en een peutergroep voor maximaal 16 kinderen (met 2 pedagogisch medewerkers).

KDV Duimelotje heeft vier horizontale stamgroepen. Twee babygroepen voor maximaal 12 kinderen (met drie pedagogisch medewerkers) van 0 tot 2 jaar en twee peutergroepen voor maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar (met 2 pedagogisch medewerkers). Als kinderen 2 jaar zijn geworden, stromen ze door naar de peutergroep.

KDV Kruiemel heeft ook 4 horizontale groepen. Twee babygroepen voor maximaal 12 kinderen (met drie pedagogisch medewerkers) van 0 tot 2 jaar en twee peutergroepen voor maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar (met 2 pedagogisch medewerkers). Als kinderen 2 jaar zijn geworden, stromen ze door naar de peutergroep.

KDV Parkschool heeft 2 horizontale groepen en een verticale. Een babygroep voor maximaal 12 kinderen (met drie pedagogisch medewerkers) van 0 tot 2 jaar. Een verticale groep voor maximaal 16 kinderen van 0 tot 4 jaar met 4 pedagogisch medewerkers en een peutergroep met een maximale grootte van 16 kinderen met twee pedagogisch medewerkers. Als kinderen 2 jaar zijn geworden, stromen ze van de babygroep door naar de peutergroep.

KDV Hagestein heeft 1 babygroep voor maximaal 12 kinderen (met 3 pedagogisch medewerkers) van 0 tot 2 jaar. Een peutergroep voor maximaal 16 kinderen (met twee pedagogisch medewerkers) van 2 tot 4 jaar en 2 verticale groepen voor maximaal 16 kinderen van 0 tot 4 jaar (met vier pedagogisch medewerkers). Als kinderen 2 jaar zijn geworden, stromen ze van de babygroep door naar de peutergroep.

Als een pedagogisch medewerker of een ouder van mening is dat een kind er eerder of later aan toe is om door te stromen naar de volgende groep, dan is dit altijd bespreekbaar. Het uiteindelijke besluit hierover wordt genomen door de manager. De baby's tot 1 jaar zien niet meer dan 3 vaste pedagogisch medewerkers per week. De roosters van de groepen zijn zo gemaakt dat er iedere dag tenminste een van die drie voor het kind vertrouwde medewerkers aanwezig is. Daarnaast kunnen andere medewerkers ingezet worden. Zie onderstaand schema als voorbeeld:

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
PM-er A	X		X	X	
PM-er B		X			X

	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
Gemengde leeftijdsgroepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ¹	4	16 ¹
	0 tot 3	1	5	2	10	3	13 ¹ /14 ⁴ / 15 ²	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14 ¹ /15 ³ / 16 ²	4	16 ¹
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
	2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----

¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.

² Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.

³ Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.

⁴ Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

De Wet schrijft voor wat het maximaal aantal kinderen in een groep is, wat het maximaal aantal kinderen per leeftijdscategorie is en hoeveel beroepskrachten er ingezet moeten worden. De afdeling plaatsing en planning draagt er zorg voor dat deze regels correct worden toegepast. Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang (KDV en BSO in de vakantie en vrije dagen), kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag.

Op de BSO mogen voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. De uren voor afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

Tijdens normale schoolweken staan er tijdens de openingsuren van de BSO 2 pedagogisch medewerkers op de groep. Terwijl de kinderen van de diverse scholen worden opgehaald, staat één pedagogisch medewerker maximaal een half uur alleen op de groep.

Tijdens vakantieweken of roostervrije dagen kan er maximaal 3 uur afgeweken worden van het beroepskracht-kind-ratio (BKR).

Als er wordt afgeweken van de BKR, moet minimaal de helft van de vereiste BKR worden ingezet. Deze drie uur worden ingezet aan het begin en het einde van de dag, als er minder kinderen op de groep aanwezig zijn en tussen de middag om de pauzes van de medewerkers mogelijk te maken.

Als er volgens de BKR 2 medewerkers moeten worden ingezet op de groep, wijken we *mogelijk* af van de BKR tussen 7.45 en 8.30 uur, tussen 12.30 en 14.00 en tussen 17.00 en 17.45 uur. We wijken *niet* af van de BKR tussen 8.30 en 12.30 uur en tussen 14.00 en 17.00 uur.

Als er volgens de BKR 3 medewerkers moeten worden ingezet op de groep, wijken we *mogelijk* af van de BKR tussen 7.45 en 8.00 uur, tussen 12.30 en 14.00 en tussen 17.30 en 17.45 uur. We wijken *niet* af tussen 8.00 en 12.30 uur en tussen 14.00 en 17.30 uur.

Als er volgens de BKR 4 medewerkers moeten worden ingezet op de groep, wijken we *mogelijk* af van de BKR tussen 8.00-8.30 uur, tussen 12.30 -14.30 uur en tussen 17.00 -17.30 uur.

Tussen 7.15-7.45 uur en tussen 17.45-18.15 uur voldoen we aan de BKR omdat er op dat vroege tijdstip nog weinig kinderen gebracht zijn en op dat late tijdstip al veel kinderen opgehaald zijn. Deze gegevens bekijken wij dagelijks in ons systeem.

De pauze en diensttijden tijdens de vakanties en vrije dagen zijn als volgt geregeld;

Pauzes	Diensttijd	Pauze	Pauze tijd
	7.15-17.00	3 kwartier	12.30-13.15
	7.45-17.15	Half uur	13.00-13.30
	8.15-17.45	Half uur	13.15-13.45
	8.30-18.15	3 kwartier	13.45-14.30

Met de pedagogisch medewerkers is afgesproken dat zij gedurende de dag de BKR goed in de gaten houden. Indien blijkt dat kinderen vroeg opgehaald worden en de BKR aangeeft dat er een PM'er naar huis kan, dan gaat de PM'er die tot 17.00 uur zou werken eerder naar huis. Indien blijkt dat kinderen laat opgehaald worden en de BKR het nog niet toestaat dat een PM'er naar huis gaat dan blijft de vroege dienst langer, tot de BKR aangeeft dat het qua kinderaantal kan. Ditzelfde geldt voor de tussendienst. Daarnaast hebben wij de regel dat een PM'er pas naar huis gaat wanneer dit qua werkzaamheden op de groep mogelijk is, dat wil zeggen dat alle schoonmaakwerkzaamheden zoals bijvoorbeeld de afwas gedaan zijn en het rustig is op de groep.

Afwijking BKR 3 uur	Aantal uur
7.45-8.30	0,45
17.00-17.45	0,45
12.30-14.00	1,5
Totaal	3

Afwijking BKR 3 uur (indien 4 PM'ers werkzaam zijn)	Aantal uur
8.00-8.30	0,30
17.00-17.30	0,30
12.30-14.30	2

Totaal	3
--------	---

3.1.2. Peuterclub

SKV heeft op 5 locaties een Peuterclub: De Bouwers op Werelds en Peuterparkclub op de Parkschool in Vianen, De Zijderupsjes in Zijderveld, De Zonnestraaltjes in Everdingen en 't kleine Vosje in Hagestein.

Peuterclub de Bouwers is gevestigd in een ruimte van KC Werelds. De Peuterclub is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

Peuterclub Peuterclubpark is gevestigd in een ruimte van de Parkschool. De Peuterclub is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

Peuterclub De Zijderupsjes is gevestigd in een lokaal van CNS Heredium in Zijderveld. De peuterspeelzaal is geopend op maandag en donderdagochtend van 8.30-12.30 uur. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

Peuterclub De Zonnestraaltjes is gevestigd in een ruimte van basisschool de Regenboog in Everdingen. De peuterspeelzaal is geopend op woensdag- en vrijdagochtend van 8.30-12.30 uur. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

Peuterclub 't kleine Vosje is gevestigd in het dorps huis 'de Biezen'. De peuterspeelzaal is geopend op maandag, dinsdag- en donderdagochtend van 8.30-12.30 uur. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

De Wet schrijft voor wat het maximaal aantal kinderen in een groep is, wat het maximaal aantal kinderen per leeftijdscategorie is en hoeveel beroepskrachten er ingezet moeten worden. De afdeling plaatsing en planning draagt er zorg voor dat deze regels correct worden toegepast. Zie het schema bij 3.1.1.

Er wordt gedurende de openingstijden van de peuterclub niet afgeweken van de BKR.

3.1.3. Buitenschoolse opvang

BSO Parkschool is gevestigd in de Parkschool, waarin ook basisschool de Voorhof en basisschool de Wegwijzer gevestigd zijn. Op deze locatie komen kinderen van de Voorhof, de Wegwijzer en obs de Brug. BSO Parkschool heeft vijf stamgroepen. Drie horizontale basisgroepen, een voor kinderen van 4 tot 5 jaar en twee voor kinderen van 5-7 jaar allen met ruimte voor maximaal 20 kinderen. Daarnaast zijn er twee verticale basisgroepen voor kinderen van 7 tot 13 jaar, beide met een maximum van 24 kinderen.

BSO Kidzkeet is gevestigd in basisschool De Ark. Op deze locatie komen kinderen van basisschool Tijn Uilenspiegel, de Ark, en de Brug. BSO Kidzkeet heeft twee verticale basisgroepen. Een groep is voor kinderen van 4-7 jaar, de andere groep voor kinderen van 7-13 jaar. Beide groepen hebben een maximum van 20 kinderen.

BSO De Rank is gevestigd in basisschool de Rank en biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar van deze basisschool. De basisgroep heeft een maximum van 22 kinderen.

BSO Egbertus is gevestigd in basisschool Egbertus en biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar van deze basisschool. De basisgroep heeft een maximum van 30 kinderen.

BSO De Vos is gevestigd in basisschool Meester Vos in Hagestein en biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar van deze basisschool. Er zijn 3 groepen, te weten De Vossen, De Bevers en De Dassen. De groepen hebben een maximum van 20 kinderen.

BSO de Vos dependance is gevestigd in het gebouw Kijk en biedt opvang aan kinderen van 4 tot en met 13 jaar van basisschool Meester de Vos, Het avontuur en Leef. De groep heeft een maximum van 24 kinderen.

Op woensdag en vrijdag voegt BSO Egbertus samen met BSO de Rank op de locatie van BSO de Rank. In vakanties worden, afhankelijk van de kind aantallen, een of meerdere stamgroepen samengevoegd. Ouders geven vooraf schriftelijk toestemming voor het samenvoegen van verschillende BSO-groepen.

BSO de Goudzoekers is in oktober 2018 van start gegaan. BSO de Goudzoekers is gevestigd in Kindcentrum Werelds voor kinderen van 4 tot 13 jaar. De BSO bestaat uit 2 (stam)groepen. De groep voor kinderen van 4 tot 7 jaar hebben een maximum 22 kinderen.

De Wet schrijft voor wat het maximaal aantal kinderen in een groep is, wat het maximaal aantal kinderen per leeftijdscategorie is en hoeveel beroepskrachten er ingezet moeten worden. De afdeling plaatsing en planning draagt er zorg voor dat deze regels correct worden toegepast.

Leeftijd Kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
4 tot 7	1	10	2	20	----	----
7 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	12	2	24	3	30
4 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	11 ¹	2	22 ²	----	----

¹ Waarvan maximaal negen kinderen van 4 tot 7 jaar.

² Waarvan maximaal achttien kinderen van 4 tot 7 jaar.

Per dag mag er tijdens vakanties maximaal drie uur afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio. Als er wordt afgeweken van de BKR, moet minimaal de helft van de vereiste BKR worden ingezet. Deze drie uur worden ingezet aan het begin en het einde van de dag, als er minder kinderen op de groep aanwezig zijn en tussen de middag om de pauzes van de medewerkers mogelijk te maken.

Als er volgens de BKR **2 medewerkers** moeten worden ingezet op de groep, wijken we *mogelijk* af van de BKR tussen 7.15 en 8.30 uur, tussen 12.30 en 14.00 en tussen 17.00 en 18.15 uur. We wijken *niet* af van de BKR tussen 8.30 en 12.30 uur en tussen 14.00 en 17.00 uur.

Als er volgens de BKR **3 medewerkers** moeten worden ingezet op de groep, wijken we *mogelijk* af van de BKR tussen 7.15 en 8.45 uur, tussen 12.15 en 14.45 en tussen 17.00 en 18.15 uur. We wijken *niet* af tussen 8.45 en 12.15 uur en tussen 14.45 en 17.00 uur.

Tussen 7.15-7.45 uur en tussen 17.45-18.15 uur voldoen we aan de BKR omdat er op dat vroege tijdstip nog weinig kinderen gebracht zijn en op dat late tijdstip al veel kinderen opgehaald zijn. Deze gegevens bekijken wij dagelijks in ons systeem.

De pauzetijden zijn als volgt geregeld;

Pauzes	Diensttijd	Pauze	Pauze tijd
	7.15-17.00	3 kwartier	12.30-13.15
	8.00-17.30	Half uur	13.00-13.30
	8.30-18.15	3 kwartier	13.15-14.00

Met de pedagogisch medewerkers op de BSO, is afgesproken dat zij gedurende de dag de BKR goed in de gaten houden. Indien blijkt dat kinderen vroeg opgehaald worden en de BKR aangeeft dat er een PM'er naar huis kan, dan gaat de PM'er die tot 17.00 uur zou werken eerder naar huis. Indien blijkt dat kinderen laat opgehaald worden en de BKR het nog niet toestaat dat een PM'er naar huis gaat dan blijft de vroege dienst langer, tot de BKR aangeeft dat het qua kinderaantal kan. Ditzelfde geldt voor de tussendienst. Daarnaast hebben wij de regel dat een PM'er pas naar huis gaat wanneer dit qua werkzaamheden op de groep mogelijk is, dat wil zeggen dat alle schoonmaakwerkzaamheden zoals bijvoorbeeld de afwas gedaan zijn en het rustig is op de groep.

Afwijking BKR 3 uur	Aantal uur
7.45-8.30	0,45
17.00-17.45	0,45
12.30-14.00	1,5
Totaal	3

In de pedagogische werkplannen van de locaties is verder uitgewerkt hoe de (afwijking van de) 3 uren regeling tijdens schoolvakanties is geregeld.

3.1.4. Voorschoolse opvang

BSO Parkschool, BSO de Rank, BSO Werelds en BSO Kidzkeet bieden voorschoolse opvang. Kinderen kunnen vanaf 7.15 uur gebracht worden. Ze ontbijten samen met de pedagogisch medewerkers en worden door hen naar school gebracht.

3.2 Hoe wij kinderen laten wennen

Voor het wennen kent SKV een wenprotocol. In het protocol is een wenschema opgenomen, waarbij kind en ouders rustig de tijd krijgen om aan de medewerkers en de nieuwe omgeving te wennen. We proberen

de overgang van thuis naar het kinderdagverblijf of de peuterclub zo soepel mogelijk te laten verlopen. Dit doen we door goed overleg te hebben met de ouders.

Als een kind 4 jaar wordt en doorstroomt naar de buitenschoolse opvang is er een 'warme' overdracht van de mentor van de KDV-groep of peuterclub naar de mentor van de BSO-groep. In overleg met de ouders, kan een kind vast een aantal keer komen meedraaien in de BSO-groep.

Wanneer een kind dat al geplaatst is op het KDV of de BSO gaat wennen in een nieuwe stam of basisgroep, zorgen we ervoor dat het kind deel kan nemen aan een activiteit. Denk hierbij aan actief buitenspel, een kringmoment of knutselactiviteit. Omdat het een activiteit betreft hoeft het niet meegerekend wordt voor de groepsgrootte van de groep waar het kind komt wennen.

Een kind dat komt wennen op een groep op de eigen locatie wordt als activiteit beschouwd. Het kind hoeft voor de BKR niet meegerekend te worden op de wengroep, wel op de eigen groep omdat het kind te allen tijde terug moet kunnen naar de eigen groep.

3.3 Activiteiten waarbij kinderen de stam- of basisgroep verlaten

Op verschillende momenten van de dag verlaten kinderen de eigen stamgroep. Hierdoor wordt de kennismaking met leeftijdsgenootjes op andere groepen gestimuleerd en wordt de wereld wat groter dan alleen de eigen groepsruimte. De oudere kinderen mogen bijvoorbeeld even wat op een andere groep gaan halen of brengen of een aantal kinderen mag mee met de pedagogisch medewerker om boodschappen te doen. De BSO-kinderen mogen soms deelnemen aan een activiteit op een andere basisgroep.

Wij vinden het belangrijk om iedere dag met de kinderen naar buiten te gaan. Ook dan verlaten kinderen de stamgroep. De buitenruimte wordt gebruikt voor het buiten spelen, maar soms gaan de pedagogisch medewerkers ook met kinderen wandelen, samen naar de markt of naar het Hertenkamp.

Op de KDV-en Peuterclub-locaties organiseren wij regelmatig activiteiten vanuit een bepaald thema. Deze activiteiten vinden op de eigen stamgroep plaats, maar ook soms in de speelzaal, buiten of op een andere groep. Dit zijn bijvoorbeeld activiteiten rond een thema voor alle kinderen van 2 jaar en ouder (2+ activiteiten). Bij deze activiteiten is altijd minimaal een pedagogisch medewerker van de eigen stamgroep aanwezig.

Op de BSO-locaties worden zowel in de eigen basisgroep activiteiten aangeboden, als ook groep overstijgende activiteiten waar kinderen aan mee kunnen doen. We vinden het belangrijk dat kinderen eigen keuzes kunnen maken en ervoor mogen kiezen om aan een activiteit op een andere groep mee te doen en/of met een vriendje of vriendinnetje op een andere groep te spelen. Tijdens de vaste groepsmomenten (bijvoorbeeld fruit eten) zijn de kinderen in hun eigen basisgroep.

De medewerkers van de 6 BSO-locaties organiseren samen projecten en bereiden daarbij passende activiteiten voor. De start en de afsluiting van dergelijke projecten wordt vaak door alle locaties samengedaan. Er is bij deze activiteiten altijd minimaal een pedagogisch medewerker van de eigen basisgroep aanwezig.

In de schoolvakanties worden groepen, afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen, soms samengevoegd (zie 3.4).

Ook op de BSO-locaties spelen de kinderen veel buiten. Kinderen van 7 jaar en ouder tekenen, indien ouders toestemming geven, een 7+ contract waarbij ze zonder direct toezicht van een pedagogisch medewerker buiten mogen spelen. De pedagogisch medewerkers gaan regelmatig met de kinderen op stap: appels plukken in het park, naar de Put (bij de Lek) of naar een speeltuin in de buurt.

3.4 Samenvoegen van groepen

Een van onze pedagogische uitgangspunten is het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen. Dit gebeurt onder andere doordat elk kind een eigen stam- of basisgroep heeft met vaste pedagogisch medewerkers. Om verschillende redenen kan het nodig zijn om groepen samen te voegen. Denk bijvoorbeeld aan de invulling van het vierogenprincipe. Ook kunnen er bedrijfsmatige overwegingen zijn, zoals aan het begin en/of einde van de dag wanneer er minder kinderen aanwezig zijn. Ook tijdens vakantiedagen, studiedagen of dagen met een structureel lagere bezetting kunnen groepen worden samengevoegd. Door het samenvoegen van groepen zorgen we er tegelijkertijd voor dat de kinderen altijd genoeg leeftijdsgenootjes hebben om mee te spelen. Samen spelen is immers leuker dan alleen.

Wij waarborgen de emotionele veiligheid van de kinderen door zoveel mogelijk vaste combinaties van samenvoegende groepen te maken. Bovendien zorgen we ervoor dat er van beide groepen die samenvoegen, tenminste een vaste pedagogisch medewerker aanwezig is.

Ouders worden altijd van tevoren op de hoogte gesteld over het samenvoegen van groepen. Dat geldt zowel voor samenvoelingen die langere tijd duren als voor incidentele samenvoelingen, bijvoorbeeld tijdens vakanties.

Tijdens het intakegesprek bij de start van de opvang, ondertekenen ouders een formulier waarmee ze toestemming geven voor de opvang van hun kind in één andere groep of één samengestelde groep.

3.5 Hoe pedagogisch medewerkers in hun werk door anderen ondersteund worden

3.5.1. Stagiaires

SKV is een SBB-leerbedrijf. Wij hebben regelmatig stagiaires in het kader van een beroeps opleidende leerweg (BOL) die op de groepen aanwezig zijn. Dit zijn studenten van een PW 3 of PW 4 opleiding. Stagiaires zijn altijd boventallig aanwezig op de groep. De stagiair voert in principe dezelfde taken uit als de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. In de uitvoering van de beroep gerelateerde taken zit een opbouw van 'samen met een collega' naar steeds meer zelfstandig. De stagiair werkt nooit alleen op de groep en doet alles altijd onder toezicht van de werkbegeleider.

De taken die de stagiair in toenemende mate uitvoert zijn:

- Kinderen begeleiden
- Kinderen verzorgen
- Informatie uitwisselen met collega's en ouders
- Ruimte en materiaal beschikbaar houden
- De eigen deskundigheid bevorderen

- Conform (kwaliteits-) protocollen werken

Incidenteel worden stagiaires in het laatste jaar van de opleiding ingezet als invaller. Dit gebeurt alleen op de groep waar ze stagelopen. Maximaal een derde van het totaal aantal vereiste beroepskrachten op een locatie bestaat uit stagiaires.

3.5.2. Vrijwilligers

De peuterspeelzalen hebben tot 1-1-2018 altijd met vrijwilligers gewerkt. Naast de vaste pedagogisch medewerker stond er een vrijwilliger op de groep. Per 1-1-2018 is het wettelijk verplicht om een tweede gediplomeerde pedagogisch medewerker in te zetten als er meer dan 8 kinderen aanwezig zijn. De vrijwilligers die tot nu toe zijn ingezet, mogen hun werkzaamheden blijven voortzetten. SKV neemt geen nieuwe vrijwilligers aan (ook niet ter vervanging van een huidige vrijwilliger).

SKV maakt gebruik van vrijwilligers voor het brengen en halen van kinderen naar zwembles en andere sportactiviteiten. Deze vrijwilligers worden nooit formatief op de groepen ingezet.

Stagiaires en vrijwilligers zijn altijd in het bezit van een VOG.

3.6 Achterwacht

SKV heeft de roosters zo ingedeeld dat er altijd minimaal twee medewerkers in het gebouw aanwezig zijn bij openen en sluiten. Een van beiden is een gediplomeerd pedagogisch medewerker. Het kan voorkomen dat de andere medewerker een stagiair of een medewerker van kantoor is.

Tijdens pauzes staat er vaak een pedagogisch medewerker alleen op iedere groep. Dat is volgens de Wet Kinderopvang en de cao ook toegestaan. Omdat er meestal meerdere groepen in een gebouw zijn, is er in geval van nood altijd een collega in de buurt die kan inspringen. Dit geldt niet voor de peuterspeelzalen. Het kantoor ligt echter voor alle locaties binnen aanrijtijd van een ambulance en de pedagogisch medewerkers kunnen kantoorcollega's tijdens openingstijden altijd telefonisch bereiken als er assistentie nodig is.

3.7 Het vierogenprincipe

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt in navolging van de commissie Gunning: *'Een situatie waarin een groep kinderen op kinderdagverblijven lang alleen kan zijn met één volwassene, is uit oogpunt van veiligheid niet acceptabel.'* De kinderopvang moet voorkomen dat beroepskrachten zich met één of een aantal kinderen kunnen isoleren. SKV heeft op de kinderdagverblijven de volgende maatregelen getroffen:

- Alle medewerkers van SKV zijn in het bezit van een geldig VOG.
- Er is gedurende het grootste deel van de dag meer dan één pedagogisch medewerker aanwezig op de groep.
- Bij openen en sluiten zijn altijd minimaal twee medewerkers aanwezig in het pand, waarvan minimaal een gediplomeerd pedagogisch medewerker.
- Groepen worden samengevoegd als er maar één pedagogisch medewerker van de groep aanwezig is.
- Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.

- De locatiemanager komt regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen groepsruimtes en gangen.
- Er is een doorzichtige afscheiding tussen groepsruimtes en verschoonruimte.
- Er zijn altijd audiovisuele middelen, zoals een babyfoon, in de slaapkamer.

Voor zover van toepassing zijn deze maatregelen ook ingevoerd op de BSO-locaties en de peuterclubs.

3.8 Het volgen van de ontwikkeling van kinderen

De pedagogisch medewerkers hebben de hele dag hun ogen en oren goed open en volgen ieder kind in zijn ontwikkeling. Iedere dag, bij het ophalen van het kind, vertelt de pedagogisch medewerker aan de ouder wat ze die dag heeft waargenomen over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Iedere medewerker ontvangt pedagogische coaching in de vorm van VIB.

De KDV- en BSO-groepen volgen en registreren de ontwikkeling van alle kinderen met behulp van een intern ontwikkeld kindvolgsysteem. Het kind volgsysteem meet het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Het volgsysteem maakt onderscheid tussen kinderen van 0-2, 2-4 en 4-13 jaar. De mentor vult het kindvolgsysteem in en bespreekt dit met de collega's van de groep. De mentor heeft minimaal een keer per jaar een gesprek met de ouders over de ontwikkeling van het kind. Dit geldt zowel voor de kinderen van de dagverblijven en de peuterspeelzalen, als die van de BSO.

Als een kind 2 jaar wordt en eraan toe is om door te stromen naar de peutergroep is er een warme overdracht van de oorspronkelijke groep naar de nieuwe groep. Het ingevulde kind volgsysteem wordt overgedragen en toegelicht aan de medewerkers van de peutergroep.

Als een kind 4 jaar wordt en doorstroomt naar een BSO-groep is er ook een warme overdracht zoals hierboven beschreven. De mentor van het kind informeert bij de ouders naar welke basisschool het kind gaat. De mentor vult het overdrachtsformulier in en stuurt dit, met toestemming van en ondertekend door de ouders, naar de betreffende basisschool.

De peuterclubs maken gebruik van het peutervolgsysteem van Cito. De observatie bestaat uit 2 onderdelen: de observatielijst en de taaltoets. De observatielijst geeft een goed beeld van de sociaal-emotionele en de motorische ontwikkeling, de zelfredzaamheid en het spelen. De taaltoets geeft een goed beeld van de taalontwikkeling. De kinderen worden geobserveerd en getoetst als ze 3 jaar zijn en als ze 4 jaar worden en naar school gaan.

De kinderen met een VVE-indicatie worden getoetst met behulp van Cito-toetsen die aansluiten bij het VVE-programma Piramide. De ontwikkeling van deze kinderen wordt vastgelegd in het CITO-peutervolgsysteem.

Wanneer de ontwikkeling van een kind langdurig stagneert of anders verloopt dan verwacht, gaat de mentor van het kind hierover met de ouders in gesprek. Het team kan, met toestemming van de ouders, advies vragen aan de beleidsmedewerker pedagogiek. Zij kan het kind bijvoorbeeld observeren op de groep en samen met de medewerkers een plan van aanpak opstellen. Ouders kunnen ook op eigen initiatief een afspraak maken met de beleidsmedewerker pedagogiek als ze zich zorgen maken over de

ontwikkeling van hun kind. Indien nodig verwijzen wij ouders door naar of nemen wij zelf contact op met andere instanties of organisaties, zoals het consultatiebureau, de huisarts, het CJG of het sociaal team.

3.9 Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

SKV volgt de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld dat wordt ingezet bij vermoedens of signalen van mishandeling en/of verwaarlozing. De meldcode beschrijft de te volgen stappen en ieders verantwoordelijkheid bij signalen van mishandeling, seksueel misbruik en huiselijk geweld. De meldcode bestaat uit 5 stappen:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleggen met collega en/of aandachtsfunctionaris en eventueel raadplegen 'Veilig thuis'.
3. Gesprek met de ouder(s).
4. Wegen van aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.
5. Beslissen aan de hand van het afwegingskader of melden noodzakelijk is en of hulpverlening (ook mogelijk is).

Wanneer er door PM signalen opgevangen worden weegt de PM dit op basis van het afwegingskader af en beantwoordt de twee vragen: is melden noodzakelijk? En vervolgens: is hulp bieden en/of organiseren voor de ouders en het kind ook mogelijk? Waar het om gaat is dat PM op enig moment in het proces alle stappen heeft doorlopen, voordat besloten wordt om al dan niet een melding te doen. Als er gedurende het doorlopen van de stappen in de meldcode geen zorgen meer bestaan dan kan de meldcode worden afgesloten. Dit wordt dan gedocumenteerd.

Binnen SKV werken we met een aandachtsfunctionaris in de vorm van de manager Pedagogiek die verantwoordelijk is voor de zorgkinderen. Wanneer PM'ers twijfels hebben over een kind vragen zij deze manager om hulp, dit kan zijn door middel van een observatie of aanwezigheid bij gesprek met een ouder.

De meldcode wordt ieder jaar opnieuw besproken met de medewerkers. Ons uitgangspunt bij het werken met de meldcode is: "Niets doen is geen optie".

Ouders en pedagogisch medewerkers willen allebei het beste voor het kind. Vanuit een basis van vertrouwen doen we ons uiterste best om dit moeilijke onderwerp met ouders te bespreken en samen tot oplossingen te komen die de veiligheid van het kind structureel garanderen.

4. Samenwerken met ouders

SKV en ouders zijn partners in de opvoeding van de kinderen. Een goede communicatie met ouders is daarvoor een voorwaarde. Naast de dagelijkse overdracht hebben we jaarlijks een gesprek met de ouders. In dit gesprek bespreekt de mentor de voortgang van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Doen zich tussentijds bijzonderheden voor, dan is een gesprek altijd mogelijk. Wij verwachten dat ouders ons ook informeren over bijzonderheden, bijvoorbeeld als er iets speelt in de thuissituatie dat invloed heeft op het fysieke of psychische welzijn van het kind.

De pedagogisch medewerkers plaatsen nu en dan foto's op Facebook of Instagram over activiteiten of gebeurtenissen op de groep. We plaatsen alleen foto's van kinderen waarvan de ouders hiervoor toestemming hebben gegeven.

Via een ouderportaal kunnen pedagogisch medewerkers foto's van een kind plaatsen en berichten sturen en zo direct met ouders over hun kind communiceren.

Ons uitgangspunt is om ouders zo goed mogelijk op de hoogte te houden van het reilen en zeilen binnen SKV in algemene zin. Dit gebeurt via het 'Nieuwsmagazine SKV', dat vier keer per jaar verschijnt. Over tussentijdse bijzondere (locatie gebonden) omstandigheden worden ouders geïnformeerd per e-mail of per brief.

5. Evaluatie en bijstelling

Door teamoverleg, Video Interactie Begeleiding, contacten met ouders etc. toetsen we onze werkwijze aan onze pedagogische uitgangspunten. Het werken aan het pedagogisch beleid is een cyclisch proces. De afstemming van ons pedagogisch beleid en pedagogisch handelen op de ontwikkeling van elk individueel kind, de groep en de steeds veranderende omstandigheden in de markt vraagt een continu proces van evalueren en bijstellen. Het pedagogisch beleidsplan wordt iedere drie jaar geëvalueerd en bijgesteld.

SKV meet ieder jaar de pedagogische kwaliteit op alle groepen en de kwaliteit van de interactievaardigheden van de individuele pedagogisch medewerkers. De resultaten van deze metingen worden besproken met de teams en met de individuele medewerkers. Iedere groep maakt vervolgens samen met de beleidsmedewerker pedagogiek een Team Ontwikkel Plan (TOP). Iedere pedagogisch medewerker maakt samen met de manager een Persoonlijk Ontwikkel Plan. Na een jaar worden deze plannen geëvalueerd en wordt de pedagogische kwaliteit opnieuw gemeten. Op deze manier werken we cyclisch aan de continue versterking van de pedagogische kwaliteit.

Voor het meten van de pedagogische kwaliteit op de dagverblijven maken we gebruik van de 'Beoordelingsschaal Pedagogische kwaliteit- Leer en leefomgeving voor baby's en dreumesen (0-2 jaar)' en die voor peuters en kleuters (2-4 jaar). Voor het meten van de pedagogische kwaliteit van de buitenschoolse opvang maken we gebruik van de 'Kwaliteitsmonitor BSO' van het NCKO.

Onderstaand een schematische weergave van het proces.

